

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กาญจนา ตรีเสน. การเปิดเผยข้อเท็จจริงในคดีอาญา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- กิตติพงษ์ กิตยารักษ์. "กระบวนการยุติธรรมไทย," เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ
จัดโดยคณะกรรมการบริหารและการยุติธรรมมูลนิธิสภา คณะกรรมการยุติธรรมและ
สิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขานิติศาสตร์,
สาขารัฐศาสตร์ และสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ณ รัฐสภา, 27-31 มีนาคม 2538.
- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. หลักการไม่ยอมรับฟังพยานวัตถุ พยานเอกสาร ซึ่งได้มาโดยการ
จับ การค้น การยึด ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในสหรัฐอเมริกา. วารสารนิติศาสตร์
9 (2521)
- _____. ระเบียบการดำเนินคดีอาญากับเสรีภาพของประชาชน. วารสารทนายความ.
ฉบับพิเศษ. (กุมภาพันธ์ 2524)
- กุศล พลวัน. บทบาทของอัยการในการดำเนินคดีอาญา. วารสารอัยการ 8 (มกราคม
2528)
- เข็มชัย ชูติวงศ์. คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ประชูปวงศ์
จำกัด, 2527.
- คณิต ณ นคร. อัยการกับการสอบสวนคดีอาญา. วารสารนิติศาสตร์ 9 (กันยายน - พฤศจิกายน
2520)
- _____. ปัญหาการใช้ดุลพินิจของอัยการ. วารสารอัยการ 5 (กันยายน 2525)
- _____. วิธีพิจารณาความอาญาของไทย หลักกฎหมายกับทางปฏิบัติไม่ตรงกัน. วารสาร
นิติศาสตร์ 15 (กันยายน 2528)
- _____. ความเป็นประชาธิปไตยในกระบวนการยุติธรรม วารสารพีธีกรรมศาสตร์
(2531)
- _____. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2528.

- จิตฤดี วีระเวสส์. การทำให้เอกสิทธิแก่พยานที่เป็นบุคคลในครอบครัวของผู้ต้องหาหรือจำเลย.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- จิรนิติ หะวานนท์. หลักการรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบเปรียบเทียบกับระหว่างกฎหมาย
อเมริกาและกฎหมายเยอรมัน. ดุลพาห 31 (พฤษภาคม - มิถุนายน 2527)
- ชินานนท์ วงศ์วีระชัย. การแก้ไขคำพิพากษาในคดีอาญาโดยการอุทธรณ์ตามระบบคอมมอนลอว์
และซีวิลลอว์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
 2527.
- ไชยยันต์ นันทบัณฑิต และไชยยศ จันทรประสูตร. ประมวลข้อหาหรือข้อกล่าวหาข้อกฎหมายและข้อ
เท็จจริงและประมวลคำสั่งฟ้องและไม่ฟ้องคดีอาญา. เล่ม 1. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- ชานินทร์ กรัยวิเชียร. ศาลกับพยานบุคคล. วารสารกฎหมาย (2521)
- นิรันดร์ เสียมทอง. หลักการแจ้งข้อหาในคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- พงศกร จันทรศัพท์, นารี ตัดทเสถียร. ระบบกระบวนการยุติธรรมทางญี่ปุ่น การสอบสวน
และการฟ้องคดี. อัยการนิเทศ 50 (2531)
- พัฒนา ไชยเศรษฐ. คู่มือกฎหมายลักษณะพยานหลักฐาน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม
แวว ยอดพูนง. กฎหมายลักษณะพยาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศรีหงส์, 2516.
- สมพร พรหมพิตาธร. คำอธิบายพยานหลักฐานในคดีอาญา. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
พิมพ์ดี จำกัด, ม.ป.ป.
- สมศักดิ์ ประกอบแสงสวย. การดำเนินคดีอาญาของเจ้าพนักงานเป็นกระบวนการเดียวกัน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.
- สง่า ดวงอัมพร. เอกสารการสอบขุดวิชากฎหมายวิธีสบัญญัติ 3 หน่วยที่ 7-11. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ม.ป.ป.
- _____. และคณะ. การสืบสวนและสอบสวน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2521.
- สวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์ และปรีชา ส่งสัมพันธ์. การปกครองและกฎหมายของสหรัฐอเมริกา.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2519)

- โรสภณ รัตน์ากร. คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน. โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.
- อมร อินทรกำแหง. ชื่อแปของกฎหมาย. บทบัญญัติ 25 (พฤษภาคม 2511)
- อรรถไกรวัลลือ และสุข เปรูนาวิน. ระบบอัยการและศาลทหาร. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- อุทิศ วีรวัฒน์. ระบบอัยการสากล. กองทุนสวัสดิการ ศูนย์บริการเอกสารและวิชาการ กรมอัยการ, 2526.
- อรุณี กระจ่างแสง. อัยการกับการสอบสวนคดีอาญา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- อัญ ชัยศิริบรรณรักษ์ และศิลาปอรัญ ชูเวช. ภาระหน้าที่ของ Director of Public Prosecution. วารสารอัยการ 3 (กุมภาพันธ์ 2533)
- อรัญ สุวรรณบุบผา. หลักอาชญาวิทยา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ม.ป.ป.

ภาษาอังกฤษ

- Cabvell, I.G. Criminal Law and Process. London : Sweet and Maxwell, 1970.
- Delmar Karlen. Anglo-American Criminal Justice. Oxford : Clarendon Press, 1968.
- Hazel B. Kerper. Introduction to the Criminal Justice System. West Publishing Co., 1972.
- Hood Philip and Paul Jackson. Constitutional and Administrative Law. 6th Edition London : Sweet and Maxwell, 1978.
- John A Andrews. Human Rights in Criminal Procedure : A Comparative Study. London : Martinus Nijhoff pub, 1982.
- John H. Langbein. Comparative Criminal Procedure Germany. St.Pual : Publishing Company, 1977.

Lawrence C. Waddington. Criminal Evidence. Glencee Publishing Co.,
Inc. London, 1978.

Neumann K. Manual of German Law : Part VI German Criminal Precedure.
London ; Her Majesty's Stationary Office, 1952.

Patrick Delvin. The Criminal Prosecution in England. London : Oxford
University Press, 1960.

Shigemitsu Dando. Japanese Criminal Procedure. (South Hackensack,
N.J. : Fred B Rothman & Co, 1985.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ร่าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...)

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

.....
.....
มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความใน (5) ของมาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(5) "พนักงานอัยการ" หมายความว่าพนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยพนักงานอัยการ"

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความใน (10) ของมาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความใน (11) ของมาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(11) "การสอบสวน" หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการได้ทำไป เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาและเพื่อที่จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดและพิสูจน์ให้เห็นว่าผู้ต้องหามีความผิดหรือไม่"

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความใน (13) ของมาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(13) "เคหสถาน" หมายความว่า ที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัย เช่น เรือน เรือง เรือ หรือแพ ซึ่งคนอยู่อาศัย และให้หมายความรวมถึงบริเวณของที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยนั้นด้วยจะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม"

มาตรา 7 ให้ยกเลิกความใน (21) ของมาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(21) "ควบคุม" หมายความว่า การควบคุมหรือกักขังผู้ถูกจับโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในระหว่างสอบสวน"

มาตรา 8 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 2 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

"มาตรา 2 ทวิ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจอำนาจและหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิด เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน กับมีหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานสอบสวนเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด และมีอำนาจหน้าที่ประการอื่นตามประมวลกฎหมายนี้"

มาตรา 9 ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา 7 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 7 ในการสอบสวน ใต้วงมูลฟ้อง หรือพิจารณาคดีที่นิติบุคคลเป็นผู้ต้องหา หรือจำเลย ใให้ออกหมายเรียกผู้จัดการหรือผู้แทนอื่นของนิติบุคคลนั้นไปยังพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาล แล้วแต่กรณี"

มาตรา 10 ใให้ยกเลิกความในมาตรา 7 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา (ฉบับที่ 15) พ.ศ. 2527 และใให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 7 ทวิ ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาที่ถูกควบคุมหรือขังมีสิทธิดังต่อไปนี้

- (1) แจ้งใให้ญาติหรือบุคคลอื่นทราบถึงการถูกจับและสถานที่ที่ ถูกควบคุม
- (2) พบและปรึกษาผู้ที่จะ เป็นทนายสองต่อสอง
- (3) ใได้รับการเยี่ยมตามสมควร
- (4) ใได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อ เกิดการเจ็บป่วย

ใให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามีหน้าที่แจ้งโดย มิชักช้าใให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหานั้นทราบถึงสิทธิตามวรรคหนึ่ง"

มาตรา 11 ใให้ยกเลิกความในมาตรา 14 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา และใให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 14 ในระหว่างทำการสอบสวน ใต้วงมูลฟ้อง หรือพิจารณา ถ้ามีเหตุควร เชื่อว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ใให้พนักงานสอบสวน พนักงาน อัยการ หรือศาล แล้วแต่กรณี สั่งใให้แพทย์ตรวจผู้นั้น เสร็จแล้วใให้เรียกแพทย์ผู้นั้นมาใให้ถ้อยคำ หรือใให้การว่าตรวจได้ผลประการใด

ในกรณีที่พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาล เห็นว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็น ผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้จัดการสอบสวน ใต้วงมูลฟ้องหรือพิจารณาใไว้จนกว่าผู้นั้น หายวิกลจริตหรือสามารถต่อสู้คดีได้ และใให้มีอำนาจส่งตัวผู้นั้นไปยังโรงพยาบาลโรคจิต หรือ มอบใให้แก่ผู้อนุบาล ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้อื่นที่เต็มใจรับไปดูแลรักษาก็ได้ ตามแต่จะ เห็นสมควร

กรณีที่ศาลลงคดีใต้วงมูลฟ้องหรือพิจารณาดังบัญญัติใไว้ในวรรคก่อน ศาลจะสั่งจำหนาย คดีเสียชั่วคราวก็ได้"

มาตรา 12 ให้ยกเลิกความในหมวด 2 อาณาบริเวณและสอบสวน มาตรา 17
 มาตรา 18 มาตรา 19 มาตรา 20 และมาตรา 21 ในลักษณะ 2 อาณาบริเวณสอบสวน
 และศาล ในภาค 1 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"หมวด 2"

อาณัติการสอบสวน

มาตรา 17 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยคำแนะนำของกรมตำรวจ
 แต่งตั้งข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ซึ่งสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาทางกฎหมายหรือ
 ประกาศนียบัตรทางกฎหมายที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียน
 นายร้อยตำรวจ หรือสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเกี่ยวกับการสอบสวนโดยเฉพาะจากกรมตำรวจ เป็น
 พนักงานสอบสวน

การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งของพนักงานสอบสวน ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 18 ให้พนักงานสอบสวนเมื่ออำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิดหรืออ้าง
 หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจ หรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่หรือถูกจับภายในเขตอำนาจได้

ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา 19 มาตรา 20 และมาตรา 21 ความผิดอาญา
 ได้เกิดในเขตอำนาจพนักงานสอบสวนใด โดยปกติให้เป็นหน้าที่พนักงานสอบสวนนั้นดำเนินการ
 สอบสวนความผิดนั้น ๆ เพื่อดำเนินคดี เว้นแต่เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือเพื่อความสะดวกจึงให้
 พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ผู้ต้องหาที่มีที่อยู่หรือถูกจับดำเนินการสอบสวน

มาตรา 19 ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) เป็นการไม่แน่ชัดว่าการกระทำผิดอาญาได้กระทำในท้องที่ใดในระหว่างหลายท้องที่
- (2) เมื่อความผิดส่วนหนึ่งกระทำในท้องที่หนึ่ง แต่อีกส่วนหนึ่งในอีกท้องที่หนึ่ง
- (3) เมื่อความผิดนั้นเป็นความผิดต่อเนื่องและกระทำต่อเนื่องกันในท้องที่ต่าง ๆ
 เกินกว่าท้องที่หนึ่งขึ้นไป
- (4) เมื่อเป็นความผิดซึ่งมีหลายกรรม กระทำลงในท้องที่ต่าง ๆ กัน

- (5) เมื่อความคิดเกิดขึ้นขณะต้องหากำลังเดินทาง
- (6) เมื่อความคิดเกิดขึ้นขณะผู้เสียหายกำลังเดินทาง

พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่หนึ่งท้องที่ใดที่เกี่ยวข้องมีอำนาจสอบสวนได้

ในกรณีข้างต้น ถ้าจับผู้ต้องหาได้ การดำเนินการสอบสวนให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่จับได้อยู่ในเขตอำนาจ แต่ถ้าจับผู้ต้องหายังไม่ได้ ให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่เกี่ยวข้องที่พบการกระทำผิดก่อนอยู่ในเขตอำนาจ

มาตรา 20 ความผิดที่กระทำนอกราชอาณาจักร ซึ่งประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้ถือว่าเป็นความผิดที่กระทำในราชอาณาจักร หรือบัญญัติให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษในราชอาณาจักร ให้อธิบดีกรมอัยการเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือจะมอบหมายหน้าที่นั้นให้พนักงานสอบสวนคนใดก็ได้

ในกรณีว่าเป็น พนักงานสอบสวนต่อไปนี้มีอำนาจสอบสวนในระหว่างรอคำสั่งจากอธิบดีกรมอัยการ

- (1) พนักงานสอบสวน ซึ่งผู้ต้องหาถูกจับอยู่ในเขตอำนาจ
- (2) พนักงานสอบสวน ซึ่งรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้นหรือผู้เสียหายได้

ร้องขอให้ลงโทษ

มาตรา 21 ในกรณีที่ไม่ว่าการดำเนินการสอบสวนจะอยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนคนใดในจังหวัดเดียวกัน ให้อัยการผู้เป็นหัวหน้าในท้องที่นั้น มีอำนาจชี้ขาด

ในกรณีที่ไม่ว่าการดำเนินการสอบสวนจะอยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนคนใดในระหว่างหลายจังหวัด ให้อัยการซึ่งอธิบดีกรมอัยการมอบหมายมีอำนาจชี้ขาด การรอคำสั่งชี้ขาดนั้น ไม่เป็นเหตุให้งดการสอบสวน"

มาตรา 13 ให้อัยการเลือกความในมาตรา 52 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ชี้ความต่อไปนี้เป็น

"มาตรา 52 การที่จะให้บุคคลใดมาที่พนักงานสอบสวน หรือมาที่พนักงานอัยการหรือ มาศาล เนื่องในการสอบสวน การไต่สวนมูลฟ้อง การพิจารณาคดี หรือการอย่างอื่นตามบท บัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ จะต้องมีความหมายเรียกของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือของ ศาล แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการไปทำการสอบสวนด้วยตนเอง ย่อมมี อำนาจที่จะ เรียกผู้ต้องหาหรือพยานมาได้โดยไม่ต้องออกหมายเรียก"

มาตรา 14 ให้ยกเลิกความในมาตรา 56 มาตรา 57 มาตรา 58 และมาตรา 59 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 56 เมื่อบุคคลที่รับหมายเรียกอยู่ต่างท้องที่กับท้องที่ซึ่งออกหมาย ถ้าเป็น หมายศาลก็ให้ส่งไปยังศาลซึ่งผู้ถูกเรียกอยู่ในเขตอำนาจ ถ้าเป็นหมายพนักงานอัยการหรือ พนักงานสอบสวน ให้ส่งไปยังพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนซึ่งผู้ถูกเรียกอยู่ในเขตอำนาจ เมื่อศาล พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนดังกล่าวได้รับหมายเช่นนั้นแล้ว ให้สลักหลังหมาย แล้วจัดการส่งแก่ผู้รับต่อไป

มาตรา 57 ภายใต้งับค้ำแห่งบทบัญญัติในมาตรา 78 มาตรา 79 มาตรา 80 มาตรา 92 มาตรา 94 จะจับ ชัง จำคุก หรือค้ำในเคหสถาน อาคารหรือสถานที่ใด ๆ ที่มิ ีการควบคุมดูแลเพื่อหาตัวคนหรือสิ่งของต้องมีหมายอาญาสำหรับกรณีนั้น

บุคคลที่ต้องขังหรือจำคุกตามหมายศาลจะปล่อยไปได้ก็เมื่อมีหมายปล่อยของศาล

มาตรา 58 ศาลมีอำนาจออกหมายอาญาได้ภายในเขตอำนาจ

มาตรา 59 ศาลผู้มีอำนาจออกหมายอาญาจะออกหมายนั้นโดยพลการหรือโดยมีผู้ร้อง ขอก็ได้

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนเป็นผู้ร้องขอ คำร้องนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจาก พนักงานอัยการก่อน

ในกรณีที่ผู้ร้องขอ ศาลผู้ออกหมายจะต้องสอบให้ปรากฏเหตุผลสมควรที่จะออกหมาย นั้นเสียก่อน เหตุผลนั้นจะได้มาจากคำแจ้งความโดยสาบานตัวหรือจากพฤติการณ์อย่างอื่นก็ได้"

มาตรา 15 ให้ยกเลิกวรรคสี่ของมาตรา 61 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา

มาตรา 16 ให้อภัยเลิกในมาตรา 66 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 66 เหตุที่จะออกหมายจับได้มีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อผู้ต้องหาซึ่งถูกสงสัยโดยมีเหตุอันควรว่าได้กระทำความผิด เป็นผู้ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งหรือเมื่อความผิดที่ผู้ต้องหาซึ่งถูกสงสัยโดยมีเหตุอันควรว่าได้กระทำความผิดนั้นเป็นความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป

(2) เมื่อจำเลยเป็นผู้ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งหรือถูกฟ้องในความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป

(3) เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งไม่ได้ถูกควบคุมหรือขังอยู่ไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ได้หนีไป มีพฤติการณ์ปรากฏว่าจะหลบหนีหรือจะไปกระทำการอย่างใดกับพยานหลักฐานในทางที่มีขอบไม่ว่าจะโดยตรงหรือทางอ้อม

(4) เมื่อศาลสั่งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยทำสัญญาประกันใหม่หรือเพิ่มจำนวนเงินตามสัญญาประกันหรือเพิ่มหลักประกันหรือเปลี่ยนหลักประกันเสียใหม่แล้ว ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้

(5) ในกรณีที่มีการปล่อยชั่วคราวแล้ว ปรากฏในภายหลังว่ายังอันตรายหรือความเสียหายน่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำของผู้ต้องหาหรือจำเลย เนื่องจากการปล่อยชั่วคราว"

มาตรา 17 ให้อภัยเลิกความในมาตรา 68 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 68 หมายจับใช้ได้ก่อนกว่าจะจับได้ เว้นแต่ความผิดอาญาตามหมายนั้นขาดอายุความ หรือศาลผู้ออกหมายนั้นได้เพิกถอน"

มาตรา 18 ให้อภัยเลิกความในมาตรา 78 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 78 พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับนั้นไม่ได้ เว้นแต่

(1) เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าดังที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 80

(2) เมื่อพบบุคคลโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น โดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด

(3) เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้นตามมาตรา 66 (3) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้"

มาตรา 19 ให้ยกเลิกความในมาตรา 81 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 81 จะมีหมายจับหรือไม่ก็ตาม ห้ามมิให้จับ

(1) ในที่ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 57 เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้เกี่ยวกับการค้นในที่ดังกล่าว

(2) ในพระราชวัง หรือในที่ซึ่งพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ประทับหรืออยู่ นอกจากจะได้รับการอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก่อน

ความใน (2) มิให้ใช้บังคับในกรณีที่เจ้าพนักงานผู้ถวายความปลอดภัยแก่พระมหากษัตริย์ พระราชินี หรือรัชทายาท หรือให้ความปลอดภัยแก่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หรือเจ้าหน้าที่หรือผู้รักษาสถานที่นั้น แล้วแต่กรณี เป็นผู้จับ หรือในกรณีความผิดซึ่งหน้าหรือเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลจะกระทำความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี

มาตรา 20 ให้ยกเลิกความในมาตรา 87 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2514 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 87 ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี

ในกรณีซึ่งเป็นความผิดลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าเวลาที่จะถามหาให้การ และที่จะรู้ตัวว่าเป็นใครและที่อยู่ของเขาอยู่ที่ไหนเท่านั้น

ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ทั้งนี้ มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ถูกจับมาศาลรวมเข้าในกำหนดเวลายี่สิบสี่ชั่วโมงนั้นด้วย

ถ้าเกิดความจำเป็นที่จะขับผู้ถูกจับเกินกว่ากำหนดเวลาในวรรคก่อน ให้พนักงาน
อัยการโดยตนเองหรือได้รับคำร้องขอจากพนักงานสอบสวน ยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายจับ
ผู้ต้องหาในวัน ให้ศาลสอบถามผู้ต้องหาว่าจะมีข้อคัดค้านหรือไม่

ในกรณีความผิดอาญาที่ได้กระทำลงมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินหกเดือนหรือปรับ
ไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังได้ครั้งเดียวมีกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน

ในกรณีความผิดอาญาที่ได้กระทำลงมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินหกเดือนหรือปรับ
ไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังได้ครั้งเดียวมีกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าหกเดือน แต่ไม่ถึงสิบปีหรือ
ปรับเกินกว่าหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่ง
ต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสี่สิบแปดวัน

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วยหรือ
ไม่ก็ตาม ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกัน
ทั้งหมดต้องไม่เกินแปดสิบสี่วัน

ถ้าพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนต้องไปทำการสอบสวนในท้องที่อื่น นอกเขต
ของศาลซึ่งได้สั่งขังผู้ต้องหาไว้ พนักงานอัยการโดยตนเองหรือได้รับคำร้องขอจากพนักงานสอบสวน
จะยื่นคำร้องขอให้โอนการจับไปยังศาลในท้องที่ที่จะต้องไปทำการสอบสวนนั้นก็ได้ เมื่อศาลที่
สั่งขังไว้เห็นเป็นการสมควรก็ให้ส่งเรือนไป"

มาตรา 21 ให้ยกเลิกความในมาตรา 92 มาตรา 93 และมาตรา 94 แห่ง
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 92 ห้ามมิให้ค้นในที่ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 57 โดยไม่มีหมายค้น เว้นแต่
พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้น และในกรณีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อมีเสียงร้องขอให้ช่วยเหลืออย่างอื่น หรือมีสิ่งใด ๆ อันแสดงว่า ได้มีเหตุร้าย
เกิดขึ้นในที่นั้น

(2) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่นั้น

(3) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไป หรือมีเหตุแน่นอน
แพ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่นั้น

(4) เมื่อมีเหตุสงสัยว่าสิ่งของที่มิไว้เป็นความผิดหรือไม่มาโดยการกระทำความผิดหรือได้ใช้ในการกระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่นั้น ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่า เนื่องจากการเห็นซ้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือถูกทำลายเสียก่อน

(5) เมื่อที่นั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้านหรือเป็นผู้ควบคุมดูแลและการจับนั้นมีหมายจับหรือจับตามมาตรา 78

มาตรา 93 ห้ามมิให้ค้นบุคคลในที่สาธารณะสถาน เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้นในเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นครอบครองสิ่งของที่มิไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด

ห้ามมิให้ค้นยานพาหนะในที่สาธารณะสถาน เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้นในเมื่อมีเหตุเพียงพอที่จะออกหมายค้นหรือที่จะจับบุคคลได้

มาตรา 94 ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ทำการค้นในที่ซึ่งระบุไว้ใน มาตรา 57 สั่งเจ้าของหรือคนอยู่ ณ ที่นั้นหรือผู้รักษาสถานที่ซึ่งจะค้นให้ยอมมาให้เข้าไปโดยมิหวงห้าม อีกทั้งให้ความสะดวกตามสมควรทุกประการในอันที่จะจัดการตามหมาย ทั้งนี้ ให้พนักงานผู้นั้นแสดงหมายหรือถ้าค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายก็ให้แสดงบัตรประจำตัว

ในกรณีที่ไม่อาจสั่งบุคคลดังกล่าวในวรรคหนึ่งและมีความจำเป็นอันไม่อาจปล่อยให้เข้าต่อไปได้ เจ้าพนักงานมีอำนาจเข้าไปหรือบุคคลดังกล่าวในวรรคหนึ่งยินยอมมาให้เข้าไป เจ้าพนักงานมีอำนาจใช้กำลังเพื่อเข้าไป ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นจะเปิดหรือทำลายประตู หน้าต่าง รั้ว หรือสิ่งกีดขวางอย่างอื่นที่ตนเองเดียวกันนั้นได้ แต่ต้องกระทำพอสมควรแก่เหตุ

มาตรา 22 ให้ยกเลิกความในมาตรา 96 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 96 การค้นในที่ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 57 ต้องกระทำในเวลากลางวัน ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก มีข้อยกเว้นดังนี้

(1) เมื่อลงมือค้นแต่ในเวลากลางวัน ถ้ายังไม่เสร็จจะค้นต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้

(2) ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิงหรือซึ่งมีกฎหมายอื่นบัญญัติให้ค้นได้เป็นพิเศษ จะทำการค้นในเวลากลางคืนก็ได้

(3) การค้นเพื่อจับผู้ร้ายหรือผู้ร้ายสำคัญจะกระทำในเวลากลางคืนก็ได้โดยได้รับอนุญาตพิเศษจากศาล เว้นแต่ในกรณีที่ค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นจะต้องได้รับอนุญาตพิเศษจากอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อการค้นในจังหวัดนั้น แต่ทั้งนี้ไม่ว่ากรณีใดหัวหน้าในการค้นจะต้องเป็นนายอำเภอหรือนายตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

(4) การค้นโรงแรม ภัตตาคาร โรงมหรสพ สถานบริการ หรือสถานที่อื่นใดที่เปิดดำเนินการในเวลากลางคืน จะทำการค้นในเวลากลางคืน ในระหว่างเวลาที่สถานที่นั้นเปิดดำเนินการก็ได้

มาตรา 23 ให้ยกเลิกความในมาตรา 98 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 98 การค้นในที่ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 57 จะค้นได้แต่เฉพาะเพื่อหาตัวคนหรือสิ่งของที่ต้องการค้นเท่านั้น แต่มีข้อยกเว้นดังต่อไปนี้

(1) เจ้าพนักงานซึ่งทำการค้นพบบุคคลอื่นที่มีหมายจับอีกต่างหากในที่ค้นหรือในกรณีความผิดซึ่งหน้า ก็ให้จับบุคคลนั้นได้

(2) เจ้าพนักงานซึ่งทำการค้นพบสิ่งของใดอันน่าจะใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อประโยชน์หรือยื่นผู้ต้องหาจำเลย หรือเป็นพยานหลักฐานในความคิดอื่นใด หรือเป็นสิ่งของอันจะต้องถูกริบตามกฎหมายแล้ว แม้จะไม่มีหมายค้นเฉพาะสิ่งของนั้น ๆ จะยึดสิ่งของนั้น ๆ ไว้ก็ได้"

มาตรา 24 ให้ยกเลิกความในมาตรา 102 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 102 การค้นในที่ซึ่งระบุไว้ในมาตรา 57 ก่อนลงมือค้นให้เจ้าพนักงานผู้ค้นแสดงความบริสุทธิ์เสียก่อน และเท่าที่สามารถจะทำได้ ให้ค้นต่อหน้าผู้ครอบครองสถานที่หรือบุคคลในครอบครัวของผู้นั้น หรือถ้าหาบุคคลเช่นกล่าวนั้นไม่ได้ก็ให้ค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคน ซึ่งเจ้าพนักงานได้ขอร้องมาเป็นพยาน

การค้นที่อยู่หรือสำนักงานของผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งถูกควบคุมหรือขังอยู่ในที่ต่อหน้าผู้นั้น ถ้าผู้นั้นไม่สามารถหรือติดาใจมากากับ จะตั้งผู้แทนหรือให้พยานมากากับก็ได้ ถ้าไม่มีผู้แทนหรือพยาน ให้ค้นต่อหน้าบุคคลในครอบครัวหรือต่อหน้าพยานดังกล่าวในวรรคก่อน

สิ่งของใดที่ยึดได้ต้องให้ผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลในครอบครัว ผู้ต้องหาจำเลย ผู้แทนหรือพยานดูเพื่อรับรองว่าถูกต้อง ถ้าบุคคลเช่นกล่าวนั้นรับรองหรือไม่ยอมรับรองก็ให้บันทึกไว้"

มาตรา 25 ให้อภัยเลิกความในมาตรา 104 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 104 เจ้าพนักงานที่คัดค้านการดำเนินคดีนี้

(1) ในกรณีที่คัดค้านโดยไม่มีหมาย ต้องรีบส่งบันทึกและบัญชีดังกล่าวในमतตราก่อน พร้อมด้วยสิ่งของที่ยึดมาไปยังผู้ที่กำหนดไว้ในหมาย และให้รีบส่งสำเนาทันทีและบัญชีดังกล่าวต่อศาลโดยไม่มีชักช้า

(2) ในกรณีที่คัดค้านโดยไม่มีหมาย ต้องส่งบันทึกและบัญชีดังกล่าวในमतตราก่อน พร้อมด้วยสิ่งของที่ยึดมา ไปยังพนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ใดซึ่งต้องการสิ่งเหล่านั้น และให้รายงานการค้นพร้อมด้วยเหตุผลและสำเนาทันทีและบัญชีดังกล่าวต่อศาลโดยไม่มีชักช้า

ถ้าสิ่งของที่ยึดมาไม่อาจส่งไปได้ ก็ให้แจ้งเหตุและการเก็บรักษาแทนการส่งสิ่งของตาม (1) และ (2)"

มาตรา 26 ให้อภัยเลิกความในมาตรา 108 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 108 ในการวินิจฉัยคำร้องให้ปล่อยชั่วคราว ให้ถือเป็นหลักว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยทุกคนพึงได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นที่ต้องขังผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาข้อเหล่านี้ประกอบ

- (1) ความหนักเบาแห่งข้อหา
- (2) พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด
- (3) พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร
- (4) เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด
- (5) ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่
- (6) ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใดหรือไม่
- (7) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ถ้ามีค่าคัดค้านของพนักงาน

สอบสวน พนักงานอัยการหรือโจทก์ แล้วแต่กรณี ศาลพึงรับประกอบการวินิจฉัยได้

การสั่งไม่ปล่อยชั่วคราวต้องบันทึกเหตุนั้นไว้"

มาตรา 27 ให้ยกเลิกความในมาตรา 110 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 110 ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปีขึ้นไป ผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวต้องมีประกัน และจะมีหลักประกันด้วยหรือไม่ก็ได้

ในคดีอย่างอื่น จะปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเลย หรือมีประกันหรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้

การเรียกประกันหรือหลักประกันตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง จะเรียกเกินควรแก่กรณีมิได้"

มาตรา 28 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 110 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

"มาตรา 110 ทวิ ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงานหรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่ของผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวหรือกำหนดเงื่อนไขอื่นใดตามควรแก่กรณีก็ได้"

มาตรา 29 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 129 ทวิ มาตรา 129 ตริ มาตรา 129 จัตวา และมาตรา 129 เบญจ ในหมวด 1 การสอบสวนสามัญ ลักษณะ 2 การสอบสวนในภาค 2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

"มาตรา 129 ทวิ เมื่อมีคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ ให้พนักงานสอบสวนรีบจัดการส่งสำเนาคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไปยังพนักงานอัยการโดยไม่ชักช้า ถ้าพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการประการใดไปแล้ว ให้รายงานการดำเนินการนั้นยังพนักงานอัยการด้วย

เมื่อมีการแก้หรือถอนร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ ให้นำความในวรรคหนึ่งมาซึ่งบังคับโดยอนุโลม

มาตรา 129 ตริ ให้พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่กำกับและควบคุมโดยทั่วไป ซึ่งการสอบสวนของพนักงานสอบสวน อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

(1) พิจารณาข้อขอของพนักงานสอบสวนที่ขอให้ศาลออกหมายจับ หมายค้นและหมายขัง ตลอดจนคำคัดค้านการปล่อยชั่วคราวของพนักงานสอบสวน ในการนี้ให้พนักงานอัยการมีอำนาจยับยั้งคำขอหรือคำคัดค้านดังกล่าวได้

(2) มีอำนาจตรวจสอบสำนวนการสอบสวนหรือให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนมาให้พิจารณา หรือให้พนักงานสอบสวนรายงานข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับคดี

(3) มีอำนาจเข้าฟังการสอบสวนผู้ต้องหาหรือพยานได้

(4) ให้คำแนะนำและสั่งการพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการสอบสวน ในการนี้ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำแนะนำและสั่งการของพนักงานอัยการ และนำบันทึกคำแนะนำและสั่งการนั้นรวมเข้าสำนวนไว้

(5) ในระหว่างการสอบสวนหรือเมื่อได้รับสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวนแล้ว ให้มีอำนาจสั่งตามที่เห็นสมควรให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนบุคคลใดซึ่งตามสำนวนปรากฏว่า เป็นผู้กระทำความผิดด้วยเป็นผู้ต้องหาเพิ่มเติม

(6) มีอำนาจขอให้ศาลสั่ง ปล่อยผู้ต้องหา หรือปล่อยชั่วคราว แล้วแต่กรณี

(7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ มาตรา 129 จัตวา ในคดีซึ่งเป็นความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ให้พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ในการนี้ ให้มีอำนาจและหน้าที่ในการสอบสวนเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนและอำนาจหน้าที่ประการอื่นที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของพนักงานอัยการในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอบสวนคดีนั้น

มาตรา 129 เบญจ ในคดีที่พนักงานอัยการเห็นว่า เป็นคดีสำคัญหรือคดียุ่งยากซับซ้อน ซึ่งจำเป็นต้องทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ให้พนักงานอัยการเสนอเรื่องให้อธิบดีกรมอัยการพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมอัยการแล้ว ให้พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ในการนี้ให้มีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน และอำนาจหน้าที่ประการอื่นที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ตามมาตรา 129 จัตวา วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

มาตรา 30 ให้ยกเลิกความในมาตรา 131 และมาตรา 132 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 131 ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหาและเพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำความผิดและพิสูจน์ให้เห็นว่าผู้ต้องหาควรมีความผิดหรือไม่

มาตรา 132 เพื่อประโยชน์แห่งการรวบรวมหลักฐานให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) ตรวจร่างกายผู้เสียหายเมื่อผู้นั้นยินยอม

(2) ตรวจร่างกายผู้ต้องหาเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงแห่งคดี เพื่อกำหนดให้มืออาญาให้แพทย์ทำการตรวจร่างกายภายในหรือให้แพทย์จัดให้มีการเจาะตัวอย่างเลือดของผู้ต้องหา ตามความจำเป็นแห่งคดี และให้มืออาญาทำการถ่ายภาพ พิมพ์ลายนิ้วมือ ลายมือ หรือลายเท้าผู้ต้องหา ตลอดจนทำการวัดขนาดร่างกายและใช้มาตรการอื่นในลักษณะเดียวกัน และให้ผู้ต้องหาเขียนลายมือหรือลงลายมือชื่อได้ด้วย

(3) ตรวจสอบสิ่งของหรือสถานที่อันอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในคดี รวมทั้งทำการถ่ายภาพ ทำแผนที่หรือภาพวาด หรือตรวจหาพิมพ์ลายนิ้วมือ ลายมือ หรือลายเท้าที่ปรากฏบนสิ่งของนั้นหรือในบริเวณสถานที่ดังกล่าว ตลอดจนทำการจำลองสิ่งของหรือสถานที่ดังกล่าว

(4) ค้นเพื่อพบสิ่งของซึ่งทำหรือมีไว้เป็นความผิด ได้มาโดยกระทำความผิดความผิดได้ใช้ หรือสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ แต่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยค้น

(5) หมายเรียกบุคคลซึ่งครอบครองสิ่งของซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ให้นำสิ่งของนั้นมาส่ง แต่บุคคลที่ถูกหมายเรียกไม่จำเป็นต้องมาเอง เมื่อจัดส่งสิ่งของตามหมายแล้ว ให้ถือว่าปฏิบัติตามหมาย

(6) ยึดอายัด หรือรักษาไว้ซึ่งสิ่งของที่ค้นพบหรือส่งมาดังกล่าวไว้ใน (4) และ (5)"

มาตรา 31 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 133 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

"มาตรา 133 ทวิ ให้แยกถามปากคำพยานโดยมิให้เผชิญหน้ากันเองหรือเผชิญหน้ากับผู้ต้องหา เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการค้นหาความจริง จะให้พยานเผชิญหน้ากันเองหรือเผชิญหน้ากับผู้ต้องหาก็ได้"

มาตรา 32 ำให้ยกเลิกความในมาตรา 134 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และำให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 134 เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียกหรือส่งตัวมาหรือำหมอบตัวต่อพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหาให้ถามชื่อตัว ชื่อสกุล สัญชาติ บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งำให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด แล้วจึงแจ้งข้อหาให้ทราบ

พนักงานสอบสวนจะต้องำให้โอกาสผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อหาและที่จะแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนได้"

มาตรา 33 ำให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 134 ทวิ มาตรา 134 ตี และมาตรา 134 จัตวา แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

"มาตรา 134 ทวิ ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะมีทนายอยู่ร่วมด้วย และปรึกษาทนายในขณะให้การต่อพนักงานสอบสวน หรือในขณะเผชิญหน้ากับพยานตามมาตรา 133 ทวิ หรือในขณะเผชิญหน้ากับผู้ต้องหาคนอื่นตามมาตรา 134 จัตวา เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอทนายได้ พนักงานสอบสวนจะทำการสอบสวนผู้ต้องหาโดยไม่มีทนายอยู่ร่วมด้วยก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวน

มาตรา 134 ตี ในการถามคำให้การผู้ต้องหา ำให้พนักงานสอบสวนแจ้งำให้ผู้ต้องหาทราบก่อนว่า

(1) ผู้ต้องหาที่มีสิทธิจะำให้การหรือไม่ก็ได้ ถ้าผู้ต้องหาให้การ ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยันเขาในการพิจารณาคดีได้ และ

(2) ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะมีทนายอยู่ร่วมด้วยและปรึกษาทนายตามมาตรา 134 ทวิ เมื่อผู้ต้องหาเต็มใจให้การอย่างใดก็ำให้จดคำให้การไว้ ถ้าผู้ต้องหาไม่เต็มใจให้การเลยก็ำให้บันทึกไว้

มาตรา 134 จัตวา ในคดีที่มีผู้ต้องหาหลายคน ำให้แยกถามคำให้การผู้ต้องหาโดยมิำให้เผชิญหน้ากันในการสอบสวน เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการค้นหาคำความจริงจะำให้ผู้ต้องหาในคดีนั้นเผชิญหน้ากันก็ได้"

มาตรา 34 ให้อยกเลิกความในมาตรา 135 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 135 ในการถามคําให้การผู้ต้องหา ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนทําหรือจัดทําทําการใด ๆ ซึ่งเป็นการชักนํา จูงใจ ทําให้ท้อใจ ให้คํามั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง หรือใช้วิธีการอื่นอันมิชอบกับผู้ต้องหาเพื่อจูงใจให้เขาให้การอย่างใด ๆ ในเรื่องที่ต้องหา นั้น"

มาตรา 35 ให้อยกเลิกความในมาตรา 136 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 36 ให้อยกเลิกความในมาตรา 138 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 138 พนักงานสอบสวนมีอำนาจทําการสอบสวนเองหรือส่งประเด็นไปสอบสวนเพื่อทราบความเป็นมาแห่งชีวิต และความประพฤติดันเป็นอาฉิณของผู้ต้องหา แต่ต้องแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบข้อความทุกข้อที่ได้มา ถ้าผู้ต้องหาประสงค์จะชี้แจงประกอบข้อความดังกล่าวประการใดก็ให้บันทึกไว้ด้วย"

มาตรา 37 ให้อยกเลิกความในมาตรา 140 มาตรา 141 และมาตรา 142 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 140 เมื่อทําการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้พนักงานสอบสวนจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(1) ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทําผิด ให้พนักงานสอบสวนส่งสํานวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาว่าควรแจ้งการสอบสวนหรือไม่

ถ้าพนักงานอัยการสั่งแจ้ง หรือให้ทําการสอบสวนต่อไป ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามนั้น

(2) ถ้ารู้ตัวผู้กระทําผิดให้จับทํานัดในสี่มาตราดังต่อไปนี้

มาตรา 141 ถ้ารู้ตัวผู้กระทําผิดแต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ ให้พนักงานสอบสวนส่งสํานวนการสอบสวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการ

ถ้าพนักงานอัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ยุติการสอบสวนโดยสั่งไม่ฟ้องและให้แจ้งคำสั่งนี้ให้พนักงานสอบสวนทราบ

ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าควรสอบสวนต่อไป ก็ให้สั่งให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติ เช่นนั้น

ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าควรสั่งฟ้อง ก็ให้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหามา ถ้าผู้ต้องหาอยู่ต่างประเทศ ให้พนักงานอัยการจัดการเพื่อขอให้ส่งตัวข้ามแดนมา

มาตรา 142 ถ้ารู้ตัวผู้กระทำความผิดและ

(1) ผู้นั้นถูกควบคุมอยู่ หรือเรียกตัวมาได้ ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการ และขอคำสั่งจากพนักงานอัยการว่า จะให้จัดการกับผู้ต้องหาประการใด หรือ

(2) ผู้นั้นถูกขังอยู่ ให้พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบได้ และผู้กระทำความผิดได้ปฏิบัติตามที่เปรียบเทียบนั้นแล้ว ให้บันทึกการเปรียบเทียบนั้นไว้ แล้วส่งไปให้พนักงานอัยการพร้อมด้วยสำนวน"

มาตรา 38 ให้ยกเลิกความในมาตรา 143 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2499 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 143 เมื่อได้รับสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็น หรือได้รับบันทึกการเปรียบเทียบพร้อมสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวนดังกล่าวในมาตราก่อน ให้พนักงานอัยการปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่พนักงานอัยการมีความเป็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ออกคำสั่งไม่ฟ้อง

(2) ในกรณีที่พนักงานอัยการมีความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้ออกคำสั่งฟ้องและผู้ต้องหาต่อศาล

(3) ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้เปรียบเทียบไปแล้ว ถ้าพนักงานอัยการเห็นชอบด้วย ก็ให้สั่งเห็นชอบ ถ้าเห็นว่าการเปรียบเทียบนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่อยู่ในอำนาจพนักงานสอบสวนที่จะเปรียบเทียบได้ ก็ให้สั่งฟ้องหรือสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนต่อไป

ในกรณีหนึ่งกรณีใดข้างต้น พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งหรือดำเนินการตามมาตรา 129 ตรี (5) และ (6)

ในกรณีความผิดต่อชีวิตซึ่งผู้ตายถูกเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ให้ตายหรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ อธิบดีกรมอัยการเท่านั้นมีอำนาจออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง"

มาตรา 39 ให้ยกเลิกความในมาตรา 145 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 333 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 145 ในกรณีที่มีคำสั่งไม่ฟ้อง และคำสั่งนั้นไม่ใช่อัยการ คำนั่งนั้นจะเป็นคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอัยการ หรือผู้ซึ่งอัยการมอบหมาย

ความในวรรคหนึ่ง ให้นำมาบังคับในการที่พนักงานอัยการจะไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกาหรือถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ และถอนฎีกาโดยอนุโลม"

มาตรา 40 ให้ยกเลิกความในมาตรา 150 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2523 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 150 ให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่กับสาธารณสุขจังหวัด หรือแพทย์ประจำสถานอนามัย หรือแพทย์ประจำโรงพยาบาล หรือแพทย์อื่น เป็นผู้ชันสูตรพลิกศพโดยเร็ว และให้ทำบันทึกรายละเอียดแห่งการชันสูตรนั้นไว้ ถ้าบุคคลดังกล่าวไม่มี หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ใช้เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขประจำท้องที่หรือแพทย์ประจำตำบล

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนแจ้งแก่ผู้มีหน้าที่ไปทำการชันสูตรพลิกศพและพนักงานอัยการทราบ และให้พนักงานอัยการมีอำนาจเข้าร่วมทำการชันสูตรพลิกศพนั้นได้

ในกรณีที่มีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ เมื่อได้มีการชันสูตรพลิกศพแล้ว ให้พนักงานสอบสวนมอบสำนวนชันสูตรพลิกศพให้พนักงานอัยการ ให้พนักงานอัยการทำคำร้องขอต่อศาลชั้นต้นแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่ให้ทำการผ่าศพ และทำคำสั่งแสดงว่าผู้ตายคือใคร ตายที่ไหน เมื่อใด และถึงเหตุและพฤติการณ์ที่ตาย ถ้าตายโดยคนทำร้ายให้กล่าวว่าเป็นผู้กระทำร้ายเท่าที่จะทราบได้

ในการผ่าศพ ให้ศาลปิดประกาศแจ้งกำหนดวันที่จะทำการผ่าศพไว้ที่ศาลก่อนวันทำการผ่าศพไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และให้พนักงานอัยการนำพยานหลักฐานทั้งปวงที่แสดงถึงการตายดังกล่าวในวรรคก่อนมาสืบ

เมื่อศาลได้ปิดประกาศแจ้งกำหนดวันที่จะทำการไต่สวนแล้ว และก่อนการไต่สวนเสร็จสิ้น สามภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ผู้ตายมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลขอเข้ามาซักถามพยานที่พนักงานอัยการนำสืบและนำสืบพยานอื่นได้ด้วย เพื่อการนี้ให้มีสิทธิแต่งตั้งทนายความให้ดำเนินการแทนได้ เพื่อประโยชน์ในการนี้ให้พนักงานอัยการแจ้งกำหนดการไต่สวนไปให้บุคคลดังกล่าวแล้วคนหนึ่งคนใดทราบเท่าที่สามารถจะทำได้

เมื่อศาลเห็นสมควร เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลจะเรียกพยานที่นำสืบมาแล้วมาสืบเพิ่มเติม หรือเรียกพยานอื่นมาสืบก็ได้

คำสั่งของศาลตามมาตรา^๕นี้ให้เป็นที่สุด แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิฟ้องร้อง และการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล หากพนักงานอัยการหรือบุคคลอื่นได้ฟ้อง หรือจะฟ้องคดีเกี่ยวกับการตายนั้น

เมื่อศาลได้มีคำสั่งแล้ว ให้ส่งสำนวนการไต่สวนของศาลไปยังพนักงานอัยการเพื่อส่งให้แก่พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป ตามแต่กรณี"

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ข

หมวด 3 *

สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

มาตรา 24 บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การจำกัดสิทธิและเสรีภาพอันเป็นการฝ่าฝืนเจตนารมณ์ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรา 25 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย เท่าเทียมกัน

มาตรา 26 บุคคลย่อมมีสิทธิทางการเมือง การใช้สิทธิทางการเมือง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 27 บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา นิกายของศาสนา หรือ ลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตน เมื่อ ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ของประชาชน

ในการใช้เสรีภาพดังกล่าวในวรรคหนึ่ง บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการรอนสิทธิหรือเสียประโยชน์อันควรมีควรได้ เพราะเหตุที่ถือศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา หรือปฏิบัติพิธีกรรม ตามความเชื่อถือแตกต่าง จากบุคคลอื่น

* ความเดิมในหมวด 3 ถึงหมวด 11 มาตรา 24 ถึงมาตรา 211 ถูกยกเลิกและให้ใช้ความใหม่ที่พิมพ์ไว้แทน โดยมาตรา 3 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2538

มาตรา 28 บุคคลจะไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่จะได้กระทำการอันกฎหมายที่
ไว้ช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนัก
กว่าโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ไว้ช้อยู่ในเวลาที่กระทำผิดมิได้

มาตรา 29 ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด
ก่อนที่จะมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อ
บุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา จะต้องได้รับการพิจารณาอย่างรวดเร็ว
และจะเรียกหลักประกันจนเกินควรแก่กรณีมิได้ การไม่ให้ประกันต้องอาศัยเหตุตามหลักเกณฑ์ที่
บัญญัติไว้โดยเฉพาะในกฎหมาย และจะต้องแจ้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยทราบโดยเร็ว

สิทธิที่จะอุทธรณ์คัดค้านการไม่ให้ประกัน ย่อมได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายบัญญัติ
บุคคลผู้ถูกคุมขังหรือถูกจำคุก ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมตามสมควร

มาตรา 30 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในร่างกาย

การจับกุม คุมขัง หรือตรวจค้นตัวบุคคล ไม่ว่าในกรณีใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย แต่ผู้ถูกจับกุมหรือถูกตรวจค้นจะต้องได้รับแจ้งข้อหา
หรือเหตุและรายละเอียดตามสมควรในการที่ถูกจับกุมหรือถูกตรวจค้นโดยไม่ชักช้า และผู้ถูกคุมขัง
ย่อมมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัวได้

การแจ้งข้อหาแก่บุคคลใด จะต้องเป็นหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำความ
ผิดตามข้อหา

ในกรณีที่มีการคุมขังตัวบุคคล ผู้ถูกคุมขังเองก็ดี พนักงานอัยการก็ดี บุคคลอื่นใดเพื่อ
ประโยชน์ของผู้ถูกคุมขังก็ดี มีสิทธิร้องต่อศาลท้องที่ซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีอาญาว่าการคุมขัง เป็น
การมิชอบด้วยกฎหมาย เมื่อมีคำร้องเช่นว่านี้ ให้ศาลดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวโดยด่วน ถ้า
เห็นคำร้องนั้นมีมูล ศาลมีอำนาจสั่งผู้คุมขังให้นำตัวผู้ถูกคุมขังมาศาลโดยพลัน และถ้าผู้คุมขัง
แสดงให้เป็นที่พอใจของศาลไม่ได้ว่าการคุมขังเป็นการชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้ศาลสั่งปล่อยตัวผู้
ถูกคุมขังไปทันที

มาตรา 31 ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการสอบสวนหรือ
การพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม

มาตรา 32 ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐด้วยการจัดหาทนายความให้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในคดีคดีแพ่ง บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 33 บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะไม่ให้ถ้อยคำเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองอันอาจทำให้ตนถูกฟ้องคดีอาญา

ถ้อยคำของบุคคลซึ่งเกิดจากการถูกทรมาน ชูเชิญ หรือใช้กำลังบังคับ หรือถ้อยคำที่เกิดจากการกระทำใด ๆ ที่ทำให้เป็นไปโดยไม่สมัครใจ ไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

มาตรา 34 บุคคลใดต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หากปรากฏตามคำพิพากษาของศาลที่หรือฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ภายหลังว่าบุคคลนั้นมิได้เป็นผู้กระทำความผิด ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับค่าทดแทน และได้รับบรรดาสติสิทธิที่เสียไปเพราะผลแห่งคำพิพากษานั้นคืน ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขและวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ...

ภาคผนวก ค

ครุฑ

ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา (ฉบับที่ 7)
พ.ศ. 2538

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญาให้เหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2538"

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้มีผลบังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความใน 8 แห่งข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. 2523 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" 8 การสอบสวนผู้ต้องหา

8.1 ในกรณีที่ผู้ต้องหาให้การขัดท้อบุคคลหนึ่งบุคคลใดว่าเป็นผู้ร่วมกระทำผิดด้วยนั้น ให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติตามความในข้อ 1 โดยเคร่งครัดก่อนที่จะจับกุมบุคคลนั้นมาดำเนินคดี

8.2 เมื่อผู้ต้องหาให้การกล่าวอ้างผู้ใดเป็นพยานให้พนักงานสอบสวนสอบปากคำพยานที่ผู้ต้องหาได้กล่าวอ้างนั้นไว้ด้วย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แห่งการรวบรวมพยานหลักฐานและพิสูจน์พยานผู้ต้องหาเสียแต่ในชั้นต้น"

ข้อ 4 บรรดาคำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ประกาศ ณ วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2538

(สนั่น ขจรประศาสน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ง

ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วย ระเบียบการดำเนินการคณาจารย์ พ.ศ. 2523

โดยที่เป็นการสมควรจัดระเบียบการสอบสวนคณาจารย์ของเจ้าพนักงานให้เป็นไปด้วยความยุติธรรมมีประสิทธิภาพ รัดกุม ก่อให้เกิดหลักประกันการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพขั้นมูลฐาน ซึ่งเป็นผลให้เกิดความสงบเรียบร้อยมากยิ่งขึ้น และเป็นผลโดยตรงต่อความมั่นคงของประเทศชาติ เป็นส่วนรวม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกข้อบังคับว่าด้วยการดำเนินการคณาจารย์ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกรณีที่ออกหมายจับตามมาตรา 66 (1) หรือ (2) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เว้นแต่คดีความผิดทุจริต คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบกและคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวไม่เกินสองพันบาท เจ้าพนักงานจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานให้เพียงพอที่จะเชื่อได้ว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด แล้วเสนอขอรับความเห็นชอบก่อนดังนี้

ก. ในกรุงเทพมหานคร ให้ขอความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย

ข. ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่ความผิดได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าจะได้เกิดภายในเขตอำนาจของตนหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย

ในกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่จับด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีหมายตามความในมาตรา 78 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หากเป็นการจับกุมโดยอาศัยเหตุที่จะออกหมายจับได้ตามมาตรา 66 (1) หรือ (2) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จะต้องได้รับความเห็นชอบก่อนเช่นเดียวกับการออกหมายจับตามวรรคหนึ่ง

การมอบหมายตาม ก. และ ข. ให้ทำเป็นหนังสือโดยคำนึงถึงระดับตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่จะได้รับมอบหมายเป็นสำคัญ

(ความใน 1 ถูกยกเลิกและใช้ข้อความใหม่นี้แทนแล้ว โดยข้อ 1 แห่งข้อบังคับ
กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินงาน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2525)

ข้อ 2 หัวหน้าพนักงานสอบสวนและพนักงานสอบสวน

2.1 ให้สารวัตรใหญ่หรือสารวัตรสถานีตำรวจภูธรอำเภอ สารวัตรหรือ
หัวหน้าสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ สารวัตรสถานีตำรวจภูธรตำบล หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง
หรือผู้รักษาราชการแทนที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไป เป็นหัวหน้า
พนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 วรรคท้าย
และมาตรา 140 ในเขตอำนาจของสถานีตำรวจภูธรนั้น กับให้นายตำรวจที่ประจำสถานีตำรวจ
ภูธรดังกล่าว ซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไป เป็นพนักงานสอบสวน

2.2 ให้ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้
รักษาราชการแทน เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา 18 วรรคท้าย และมาตรา 140 ในเขตอำนาจของกองกำกับการตำรวจภูธรจังหวัด
กับให้นายตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ให้สังกัดกองกำกับ
การตำรวจภูธรจังหวัด เป็นพนักงานสอบสวนจะให้ผู้ใดมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ทำการสอบสวน
เรื่องใด ให้ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด หรือผู้รักษาการในตำแหน่งหรือผู้รักษาราชการแทน
เป็นผู้พิจารณาสั่ง

2.3 ให้ผู้บังคับการตำรวจภูธร หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษา
ราชการแทนเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา
18 วรรคท้าย และมาตรา 140 ในเขตอำนาจของกองบังคับการตำรวจภูธร กับให้นาย
ตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปในสังกัดกองบังคับการตำรวจ
ภูธร เป็นพนักงานสอบสวน จะให้ผู้ใดมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ทำการสอบสวนเรื่องใด ให้ผู้บังคับ
การตำรวจภูธรหรือผู้รักษาการในตำแหน่งหรือผู้รักษาราชการแทน เป็นผู้พิจารณาสั่ง

2.4 ให้ผู้บัญชาการตำรวจภูธร หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษา
ราชการเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18
วรรคท้าย และมาตรา 140 ในเขตอำนาจของกองบัญชาการตำรวจภูธร กับให้นายตำรวจที่
สังกัดในกองบัญชาการตำรวจภูธร ซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

เป็นพนักงานสอบสวน จะให้ผู้ใดมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ทำการสอบสวนเรื่องใด ให้ผู้บัญชาการตำรวจภูธร หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทนเป็นผู้พิจารณาสั่ง

2.5 ให้อธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทน เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนทั่วราชอาณาจักร และมีอำนาจสั่งการเกี่ยวกับคดีได้ทุกกรณี

ข้อ 3 สถานที่ทำการสอบสวน

ให้ใช้สถานที่ตำรวจเป็นที่ทำการสอบสวน เว้นแต่มีเหตุอันสมควรจะไปทำการสอบสวนในที่ใดก็ได้

ข้อ 4 การประสานงานระหว่างพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่กับพนักงานสอบสวนอื่น

4.1 ในกรณีที่ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด หรือผู้บังคับการตำรวจภูธร หรือผู้บัญชาการเขตรับผิดชอบ โดยให้พนักงานสอบสวนนั้น เป็นผู้ดำเนินการสอบสวนแต่ฝ่ายเดียว หรือร่วมกับพนักงานสอบสวนในเขตท้องที่ ก็ให้มีหนังสือแจ้งให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนในเขตท้องที่ทราบพร้อมกับระบุอำนาจและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไป วันแต่เป็น เรื่องลับซึ่งต้องสอบสวน เป็นกรณีพิเศษ หรือในกรณีที่ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด หรือผู้บังคับการตำรวจภูธร หรือผู้บัญชาการตำรวจภูธร ออกไปทำการสอบสวนด้วยตนเองจะไม่แจ้งให้ทราบก็ได้

4.2 ในกรณีที่พนักงานสอบสวนต่างหน่วยสอบสวนร่วมกัน ให้ผู้มีอาวุโสเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวนนั้น

4.3 เมื่อมีเหตุสำคัญหรือกรณีจำเป็น สมควรให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำการสอบสวน หรือร่วมในการสอบสวนคดีอาญาในท้องที่ใด ก็ให้ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทน เสนอเหตุผลต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อสั่งการ

4.4 ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอได้ประสบเหตุความผิดอาญา ซึ่งควรจะกระทำการจับกุมได้ ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอทำการจับกุม แต่ถ้าไม่อาจจับกุมได้ทันทีก็สั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ทำการจับกุม และเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนดำเนินคดี ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอทำการสืบสวนสอบสวน หรือสั่งให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการเพื่อรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ ที่มีอยู่ในที่เกิดเหตุหรือดำเนินการทั้งหลายอื่น ๆ เช่น ตรวจตัวบุคคล ตรวจสิ่งของ ค้นเพื่อพบสิ่งของ และยึดไว้ซึ่งสิ่ง

ของที่ค้นพบ ตลอดจนสอบถามปากคำบุคคลและดำเนินการอย่างอื่นเท่าที่จำเป็น เพื่อเป็นหลัก
ฐานในชั้นต้นและบันทึกไว้ แล้วให้ส่งหลักฐานการสืบสวนสอบสวนนั้น และตัวบุคคลที่จับกุมไว้
ให้พนักงานสอบสวนท้องที่ดำเนินการต่อไป

(ความใน 4.4 ถูกยกเลิกและใช้ข้อความใหม่แทนแล้ว โดยข้อ 2 แห่งข้อบังคับ
กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2525)

ข้อ 5 เมื่อมีคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว โดยมีประกันหรือไม่มีประกัน โดยมี
หลักประกันหรือไม่มีหลักประกัน ไม่ว่าผู้ยื่นคำร้องจะเป็นผู้ต้องหาตนเอง หรือผู้มีประโยชน์ เกี่ยว
ข้อง ให้พนักงานสอบสวนรับคำร้องไว้โดยพลัน แล้วพิจารณาสั่งหรือถ้าเป็นกรณีที่ตนไม่มีอำนาจ
สั่งก็ให้รีบเสนอคำร้องนั้นไปยังผู้มีอำนาจสั่งโดยเร็วและให้พนักงานสอบสวนหรือผู้มีอำนาจสั่ง
ตาม 5.3 แล้วแต่กรณี แจ้งผลการสั่งคำร้องให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในกำหนดเวลาสี่สิบสี่
ชั่วโมง นับแต่เวลาที่มีการยื่นคำร้องของปล่อยชั่วคราวนั้น การพิจารณาคำร้องต้องอยู่ภายใต้
หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ คือ

5.1 ให้สารวัตรใหญ่ สารวัตรที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบหน่วยงาน สารวัตร
สถานีตำรวจภูธรอำเภอ สารวัตรสถานีตำรวจภูธรตำบล หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้
รักษาราชการแทน มีอำนาจพิจารณาคำร้องได้ สำหรับคดีอาญาทั้งปวง เว้นแต่คดีตาม 5.2 ถ้า
บุคคลดังกล่าวพิจารณาแล้วมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว โดยมีประกันหรือไม่มีประกัน หรือ
โดยมีหลักประกันคำสั่งนั้นเป็นอันเด็ดขาด

5.2 คดีความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้
สำเร็จราชการแทนพระองค์ คดีความผิดต่อความมั่นคงของรับภายในราชอาณาจักร คดีความผิด
เกี่ยวกับการกระทำความผิดเป็นคอมมิวนิสต์ หรือคดีที่ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นรองอธิบดีกรมตำรวจขึ้นไป
เห็นว่ามีความผิดอันสมควรและสั่งการไว้เป็นการเฉพาะ ให้กรมตำรวจกำหนดตัวบุคคลผู้มีอำนาจสั่ง
ปล่อยชั่วคราว และให้สั่งคำร้องปล่อยชั่วคราวโดยเร็วที่สุด

5.3 ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งปล่อยชั่วคราวพิจารณาแล้วเห็นควรไม่อนุญาต
ให้ปล่อยชั่วคราว ให้รีบเสนอคำร้องพร้อมด้วยความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาหน่วยเหนือเพื่อพิจารณา
สั่งตามอำนาจหน้าที่ แล้วแจ้งความเห็นให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในกำหนดเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมง นับ
แต่เวลาที่มีการยื่นคำร้อง

ทั้งนี้ ให้กรมตำรวจวางระเบียบปฏิบัติเป็นการภายใน เกี่ยวกับการเสนอและสั่ง
คำร้องของผู้บังคับบัญชาหน่วยเหนือ

(ความใน 5 ถูกยกเลิกและใช้ข้อความใหม่แทนแล้ว โดยข้อ 3 แห่งข้อบังคับ
กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2525)

ข้อ 6 การแจ้งข้อหา จะกระทำโดยเพิ่มข้อหาที่มีโทษหนักเกิดว่าโทษสำหรับการ
การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้

ข้อ 7 การสอบสวนบุคคลหนึ่งบุคคลใดในฐานะ เป็นพยานกิตติหรือในฐานะ เป็นผู้
ต้องหา กิตติ จะต้องกระทำโดยมิชักช้าในโอกาสแรกที่พบตัวบุคคลนั้น โดยพนักงานสอบสวนจะต้อง
ใช้วิธีตั้งคำถามให้ตอบแล้วบันทึกคำถามและคำให้การตอบคำถาม เพื่อให้ปรากฏข้อเท็จจริงเป็น
ลำดับไป เริ่มตั้งแต่คำถามแรกจนถึงคำถามสุดท้าย ทั้งนี้ ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนใช้วิธีสอบ
ถามปากคำแล้วบันทึกเรียบเรียงขึ้นเองในลักษณะของการบรรยายข้อเท็จจริง

ข้อ 8 ในกรณีที่ผู้ต้องหาให้การขัดตอบุคคลหนึ่งบุคคลใดว่าเป็นผู้ร่วมกระทำผิด
ด้วยนั้น ให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติตามความในข้อ 1 โดยเคร่งครัดก่อนที่จะจับกุมบุคคลนั้น
มาดำเนินคดี

ข้อ 9 . . .

ข้อ 15 การสอบสวนคดีอาญาที่ยังค้างอยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวน
ก่อนวันใช้ข้อบังคับนี้ ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ที่ 1/2509 เรื่อง
ระเบียบการสอบสวนคดีอาญาในจังหวัดอื่น นอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ลงวันที่ 1
กุมภาพันธ์ 2509 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการสอบสวน
คดีอาญาในจังหวัดอื่น นอกจากกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 ลงวันที่ 12 มิถุนายน 2518

บรรดาค่าส่ง ระเบียบ หรือข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีกำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่ง
ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับฉบับนี้ ให้เป็นอันยกเลิก

ข้อบังคับนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันครบกำหนด 30 วัน นับจากบัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 7 พฤศจิกายน 2523

ประเทือง กীরติบุตร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ พันตำรวจโท สุเมธ จิตต์พานิชย์ เกิดวันที่ 27 กันยายน 2492

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2508 จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จาก ร.ร.บางปลาหมอ สูงสุมาลพดุงวิทย์ จังหวัด สุพรรณบุรี
- พ.ศ. 2512 จบจาก ร.ร.เจ้าพยาบาลทหารเรือ
- พ.ศ. 2521 สำเร็จปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พ.ศ. 2523 สำเร็จอบรมนายร้อยตำรวจ น.บ., ร.บ. รุ่นที่ 10

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2510-2522 เคยรับราชการในสังกัดกรมแพทย์ทหารเรือ
- พ.ศ. 2523-2528 ดำรงตำแหน่ง รองสารวัตรสืบสวนสอบสวน สภ.อ.ปะทิว จังหวัด ชุมพร และ สภ.อ.เมืองนครศรีธรรมราช จังหวัด นครศรีธรรมราช
- พ.ศ. 2529-2532 ดำรงตำแหน่งรองสารวัตรสอบสวน รองสารวัตรจราจร ที่ สน.บางกอกใหญ่ และ สน.พลับพลาไชย เขต 1
- พ.ศ. 2532-2536 ดำรงตำแหน่งสารวัตรสอบสวน สารวัตรป้องกันปราบปราม สารวัตรธุรการ สน.ปทุมวัน, สน.คลองตัน, สน.บางขุนนนท์
- พ.ศ. 2537-2538 ดำรงตำแหน่งสารวัตรหัวหน้างานสอบสวน สน.โชคชัย และปัจจุบันดำรงตำแหน่งสารวัตรหัวหน้างานสอบสวน สน.ตลาดพลู